

Cor. 16:22. Nu heb ik mijn getuigenis laten hooren, ieder weet hoe ik er over denk. Wanneer deze „Mischmaschkerk" moet tot stand komen, dan zouden de toestanden op vele plaatsen zoo weerzinwekkend worden, dat de meerderheid der geloovigen zich reeds op dezen grond genoopt zou zien haar den rug toe te keeren. Want wij mogen ons voor verzekerd houden, dat er dan dingen op de kansels zullen verkondigd worden (niet op alle maar op vele) die de allerbeste voorbereiding voor het optreden van den Antichrist zullen zijn. En tot deze kerk zullen wij ons door een vrijwillig besluit als geloovigen voegen en haar steunen? Gij mannen, die gelooft dat Christus leeft, geeft ons een blijvende kerk! Wanneer gij dat niet wilt, kunnen wij niet volgen.

Wij hopen dat deze roepstem weerklinkt vinden mag. Dan ware niet alleen de Kerk des Heeren gereed, maar zouden ook de Gemeenschapsleden uit hun onhoudbare positie verlost zijn. Want de leden der Gemeenschappen bleven leden van de Landsekerk en zochten in een afzonderlijke organisatie, buiten de officiële Kerk om, stichting en sterking des geloofs. Wij wezen er meermalen op, dat het niet te verdedigen is, dat men eenzijdig blijft behooren tot een kerk en dus ook hare ambten erkent, en anderzijds zich laat dienen door ambtsdragers die of niet tot deze kerk behooren of die, al behooren zij tot de Ev. kerk, niet voor de diensten aangewezen zijn. Men had in Duitschland niet leveden moeten zijn met het stichten van „Gemeenschapskerken", maar had de kerk tot een beginsel van reformatie moeten brengen.

Nu is echter bij de algemeene ontreding welke door de revolutie ontstaan is, de ure gekomen dat men gemakkelijker dan te voren betere kerkelijke toestanden scheppen kan. Wat zou het te betreuren zijn, indien de belijders des Heeren deze ure lieten voorbijgaan, om ten slotte de vroegere toestanden weer in het leven te roepen, onder welke de Landsekerken zulk een droevig beeld vertoonden! Alleen een vrije, blijvende kerk kan het zout zijn, dat het bederf dat zich op zoo ontzettende wijze in Duitschland openbaart, tegen gaat.

Wat dit bederf aangaat, lezen wij in een Duitsch kerkelijk blad: „De Kerk vervult men, het Godsdiensonderwijs wordt afgeschaft, de boedelen blijven geopend, de speelclubs bloeien op, dat is de ethische signatuur van het nieuwe regime". Maar dat is nog niet genoeg. De *Ev. Tugl. Ans.* van 6 Mei bericht: „Om de Academie een wijderen kring van werkzaamheid te verzekeren, werd haar een afzonderlijke afdeling voor Dichtkunst gegeven. De minister van Eeredienst Harnisch deelde mede, dat vijf van de eerste schrijvers in deze afdeling der Academie zullen benoemd worden. In de eerste plaats is aan Gerhart Hauptmann gedacht. Deze schrijver zullen het ministerie adviseerend ter zijde staan". Nu heeft deze Gerhart Hauptmann als jongste werk een boek ten verheerlijking van den Thallus-cultus geschreven, van welke iemand oordeelde: „Zoo iets vergiftigt heb ik nog niet gelezen".

het kan ook de gezondsten vergiften". En zulke mannen kiest een Pruisisch minister van eeredienst tot raadgevers inzake de litteratuur! Het is wel een donkere tijd in Duitschland.

Gemengd Nieuws.

Geneve als zetel van den Volkerenbond. De hoogleraar Eugène Choisy, die aan de Geneefse Universiteit professor in de Geschiedenis is, bevindt zich tegenwoordig in de Vereenigde Staten. Daar heeft hij er op gewezen, dat men te recht Geneve heeft gekozen als zetel van den Volkerenbond. Hij noemt Geneve: de stad van de Calvinistische reformatie, met hare tradities van zelfregering, de bron, waar de invloeden uit voortkwamen, die de democratie in Schotland, Nieuw-Engeland, Holland en het Engelse Gemeenebest vormden; het is het middelpunt der wereldregering. „Geneve, handhaafster van de onveranderlijke moral der Puriteinen, is de vertegenwoordiger van den geest die triumfeerde bij de overwinning der geallieerde naties".

Wij zullen ons er in verheugen, wanneer het in het verloop der wereldgeschiedenis uitkomt, dat de Volkerenbond zich beweegt in de lijnen, die eenmaal getrokken werden door den grooten hervormer Calvin.

Zelfregering voor Engelsch-Indië. Indien de beschermende hand der Engelse regering langzamerhand moet verdwijnen, zou het betrekken, dat de macht in handen gegeven werd van een priesterlijke kaste, die eenmaal lang het volk heeft onderdrukt en het de onwaardige behandeling deed ondergaan. Het is onwaarschijnlijk, dat de kaste die in Indië aan het intrekken is, Christenen mogen niet recht op voor een Brahmin staan; zij mogen niet wonen in de dorpen; zij worden in menige openbare school niet geduld; zij mogen geen water putten uit de dorpsfontein. Deze tegenwoordige van de Indische Christian Association van Madras, voor een gemengd comité uit het Hooger- en Lagerhuis, dat advies moet uitbrengen omtrent de Reform-Bill die voor Engelsch Indië gemaakt wordt. De conclusie is, dat het land lang nog niet voor zelfregering rijp is.

WINCKEL.

Officiële Berichten

Vrije Universiteit.

Men schrijft ons: Alles is aan het Bureau in de weer om te zorgen, dat vóór 1 October de kwitantien bij de B. B. Correspondenten zijn. Ditmaal is het werk veel meer, en ook nog aangenamer dan vorige jaren. Jammer, dat de dagen niet wat langer zijn, want het zal zeer spannen om op tijd klaar te komen. Dat zit zoo. Voorheen waren op 1 September alle kwitantien geschreven en reeds voor een deel met de ingekomen lijstjes gecontroleerd, zoodat uiterlijk 20 Sept. de kwitantien voor het grootste deel der districten was verzonden, en

van 20—30 Sept. gewerkt werd aan de districten waaruit nog geen of niet alle lijstjes waren ontvangen.

Nu echter ging dat zoo vlot niet. Directeuren hadden aan de leden en contribuanten voorgesteld, om de bijdrage 25 pCt. te verhoogen. Maar zoo daartegen bezwaren waren, een kaart bij de circulaire ingesloten terug te zenden.

De kaarten nu die ontvangen waren, zijn behandel. Evenwel, daar mocht het niet bij blijven. Den broeders correspondenten en agenten werd nu gevraagd, spreek eens met de leden en begunstigers in uw plaats; en ook, spreek eens met hen die nog geen begunstigers zijn.

Bovendien was men tot 1 September in het Noorden, en nu nog in het Zuiden, aan 't werk, zoodat nog dagelijks opgaven van verhooging van nieuwe namen inkomen.

Was voorheen dus op 1 September dit groot gedeelte voor verzending nagenoeg gereed, nu kon op dien datum pas begonnen worden.

Van een achturigen werkdag is gelukkig nog geen sprake, en bij het bewerken van al die districten is de verandering zoo groot, dat zelfs in den nacht — zij het dan niet te luid te midden van de slapende huisgenooten — gejuicht wordt over den verrassenden vooruitgang.

En bij hetgeen er nu reeds is, zal het nog niet blijven. Tal van broeders zijn nog bezig. Evenwel, er moet aan 't Bureau doorgevoerd worden, want de kas is leeg. Dat is niet erg, want het moge dan in sommige districten wat later zijn, er is al verzonden, en wanneer het niet tegenvalt, zal er wel zooveel verzonden zijn, dat we de eerste drie maanden voldoende zullen ontvangen.

En mocht het zijn, dat er aan enkele districten reeds kwitantien verzonden zijn, die later nog meer van die briefjes noodig hebben, geen nood, de tweede zending kan spoedig volgen, en zoo noodig een derde.

Op één zaak wordt de aandacht der broeders gevestigd: wanneer er kwitantien zijn die verhoogd moeten worden, of zoo ar zijn voor personen die verhuuld zijn, zendt die kwitantien dan spoedig terug, de verbeteringen worden liefst elken dag afgedaan.

In de circulaire las men: „Dus broeders, een paar dagen er nog op uit". Maar het is te verklaren, dat niet iedereen altijd kan. Welnu, dan bepaal men zelf wanneer dat het beste schikt, maar men bepaal dat ook.

Nog een punt worde genoemd. Universiteiten zijn duur, of beter, kosten veel geld, en zijn de uitgaven eenmaal vastgesteld, dan komen die telkens weer. Het veertig-jarig bestaan is in 't zicht; zijn er geen broeders onder de meer-gegoeden die eens met elkander een bedrag van eenige betekenissen willen bijeenbrengen voor een kapitaal, waarvan de rechte kan dienen om eenmaal vastgestelde uitgaven te dekken. Er zijn nog tal van leerstoelen te bezetten, als er mannen zijn, die de plaats kunnen innemen en er geld is om ze te betalen.

Kort verslag van de vergadering der classis Barendrecht, gehouden te Barendrecht 3 Sept. 1919.

Da. Couvée opent namens de roepende kerk van Ridderkerk de vergadering, laat zingen Ps. 97:1, leest Ps. 46 en gaat voor in den gebede tot God. Hij richt een woord van welkom tot Da. Koffijberg, voor het eerst ter vergadering tegenwoordig, feliciteert Da. Munnik met zijn roeping naar Zwolle, daarbij den wensch uitsprekende, dat hij vrijmoedigheid mag ontvangen om te bedanken, en betuigt Da. Groote de innige deelneming der classe in het droevig verlies door hem geleden, in het sterven van zijn zoon in verre landen. Uit de credentia's, nagezien door de broeders Da. van Hoven en oud. Nicmantsverdriet, blijkt, dat alle kerken wettig zijn vertegenwoordigd. Enkele kerken hebben een instructie.

In het Moderamen hebben zitting: Da. Couvée als Praeses, Da. Groote als Scriba en Da. van Voorst als Assessor. De notulen worden gelezen, goedgekeurd en getekend.

Da. Idema rapporteert namens depp. ter Partic. Syn.

De wenschelijkheid wordt uitgesproken, dat de acta der Synode voortaan gedrukt zullen worden. De consulenten van vacante kerken doen rapport: toestand regelmatig. In verband met de vraag, door één der kerken gedaan, of voor het beroepen van een predikant afkondiging daarvan aan de gemeente behoort te geschieden, wordt de wenschelijkheid uitgesproken dat elke kerk i. z. beroeping handele volgens een daartoe door haar vastgestelde regeling.

Ingekomen is: a. een bericht van de classis Franeker, dat Da. d. J. Wegens overgang tot een anderen staat des levens uit den D. d. W. is ontlaagen, b. van de classis Zierikzee dat Da. Kl. zich aan de gemeenschap der Kerken heeft onttrokken. Een en ander wordt voor kennisgeving aangenomen. c. Een schrijven van Depp. voor Evangelisatiewerk te Moldendorp (cl. Appingedam), of de classe niet opgave kan doen van een D. d. W. in haar ressort geschikt en bereid tot dezen arbeid. De vergadering kan geen aanwijzing doen. d. Een advies der Part. Syn. van Z. Holl. (Z.), om de vastgestelde minima betreffende de zorg voor art. 13 met 25 pCt. te verhoogen. De classe gaat unaniem hiermee accoord. Klaaswaal vraagt hij vernieuwing financieelen steun, die haar na eenige toelichting omtrent ontvangsten en uitgaven weer voor een jaar wordt toegekend.

Bij de rondvraag naar art. 41 ontvangt een 2-tal kerken advies in een tuchtaak. Da. Idema deelt mede, dat hij de Cl. vertegenwoordigde bij de intrede van Da. K. te Bolnes. Laatsgenoemde beveelt zich aan in de welwillendheid der broeders en dankt voor de hartelijke ontvangst. De vacaturebeurten worden aldus geregeld: Heerjansdam: 19 Oct. Da. van Schaik, 9 Nov. Koffijberg, 7 Dec. Da. Munnik, Heineoord: 19 Oct. Da. Couvée, 16 Nov. Da. Kuyenhoven, 21 Dec. Da. Idema; Westmaas: 21 Sept. Da. Groote, 2 Nov. Da. v. Hoven, 28 Dec.

Da. v. Voorst; Klaaswaal, halve Dondagen: Oct. Da. Groote en v. Hoven, Nov. v. Schaik en v. Hoven; Smidshoek, halve Zondagen: 5 Oct. Da. Idema, 26 Oct. Da. Couvée, 9 Nov. Da. Munnik, 30 Nov. Da. Koffijberg, 7 Dec. Da. Idema, 21 Dec. Da. Kuyenhoven.

Quota en collecten worden geind. Enkele kerken, die in gebreke bleven, zullen nasenden. Benoemd worden: als kerkvisitatoren: Da. Idema en Kuyenhoven; Secundus: Da. Munnik; als sec. dep. voor de zending onder Heid, en Moh. Da. v. Voorst. De overige deputaten worden gecontinueerd.

Als roepende kerk voor de e.v. vergadering, die D. V. den eersten Woensdag in December zal gehouden worden, wordt Rijsdord aangewezen. De Assessor gaat voor in dankzegging, waarna de Voorzitter de vergadering sluit.

Op list der Classis, E. J. van Voorst, Assessor.

Kerknieuws.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Amsterdam (voor den dienst te Solo), A. Pos, prop. te Zaandam. — Woubrugge en Tijnje, H. Veldkamp, cand. te Groningen. — Bilja, J. Tonkens, te Lutjegast. — Heineoord, E. Zwiers, te Woudsend. — Serooskerke, D. B. Hagenbeek, te Vlaardingen. — Oldhove, A. van der Vegt, te Uuterp. — Tienhoven (U.), W. E. van Duin, te Blauwijk. — Raard, c. a., W. Weener, te Vinsen. — Herwijnen, Dussen-Meeuwen, M. Post, te Nieuw-Dordrecht. — Dieren, J. Schoonhoven, te Delfshaven. — Drachten (2e pred. plaats), C. J. Hakman, te Harlingen. — Tholen, M. van Alpen, te Voorst. — Oude en Nieuwe Bildt, J. Veen, te Meliskerke. — Diemen (N.H.), W. de Jonge, te Hecg. — Ambt-Vollenhove (B.), J. Ozinga, te Hasselt. AANGENOMEN: Kamerik, A. Voogel, te Puttershoek. BEDANKT: Oppenhuisen, W. F. Geerds, te Veenwoudsterwal. — Burum (Fr.) en Vreeswijk, W. Faber, te Schiphol. — Bilja, Oude en Nieuwe Bildt, J. S. Schaafsma, te Opeinde-Nijega. (Fr.). — Pernis, P. H. de Jonge, te Heerde.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Uitgeest (toez.), B. H. Gast, te Veenwoud. — Reijthuis, c. a., A. Lingbeek, te Steenwijk. — Rotterdam (vac. wijlen Da. van Aalst), E. Warmolts, te Nunspeet (vac. Da. Ulfers), D. den Breems, te Amsterdam. — Garndwerd, A. H. de Boer, te Waperveen. — Bleskensgraaf, F. de Gidsa, te Goedereede. — De Rijp (N.H.), Dr. H. Jansen, te Berekijk (vroeger Geref. predikant). AANGENOMEN: Puttershoek, Jac. J. H. Pop, te Zuilen (U.). — Schoonhoven, W. Wesseldijk, te Wapenveld (Geld.). — Overdinkel (toez.), J. F. Ossewaarde, cand. t.d. H.D. te Nijmegen. — Ijzeldijk, F. L. Castlein, te Groot-Schermer. — Waarde (Z.), D. van Maanen, te Burgh (Z.). BEDANKT: Nijega en Elahuisen, J. Hengeveld, te Zoeterwoude. — Voorthuizen, Mastenbroek (toez.), H. A. Leenmans, te Oudemirdum (Fr.). — Sirjansland, J. F. Ossewaarde, cand. t.d. H.D. te Nijmegen. — Nieuwe Tonge, C. J. Leenmans, te Oosterwolde (Geld.). — Otterloo, E. V. J. Japchen, te Aalst. — Ede (vac. P. Zandt), J. Klevit, te Benschop. — Gouda, Joh. de Bres, te Bruchem.

Advertentiën.

Heden ontsleef na smartelijk lijden, in zijn Heere en Heiland, onze innig geliefde Echtgenoot en Vader
JOHANNES WILLEM REESE,
in den ouderdom van bijna 46 jaar.
Wed. J. W. REESE.
A. S. VELDERS.
Amsterdam, 13 Sept. 1919.
Nassaukade 81.

L.G. WEISZ & CO.,
Commissionairs in Effecten,
Keizersgracht
No. 166,
AMSTERDAM.

Keukenmeisje.
In het Tehuis voor Ouden van Dagen, N. Heerengracht 143, Amsterdam, wordt zoo spoedig mogelijk een **FLINK KEUKENMEISJE** gevraagd. Goed salaris. Aankomst schriftelijk of in persoon, op Dinsdagmiddag tusschen 2—5 uur.

Aangeboden:
The Metropolitan tabernacle pulpit
40 vols. sermons,
by C. H. SPURGEON. Waarvan 8 ingenaaid en 32 din. in oorspronkelijke banden. Uw bod op te geven onder letter H, KRAMERS Boekb., Valkenboschplein 11 Den Haag.

I. CATALOGUS van NIEUWE BOEKWERKEN
Enorme keuze uit honderden boeken op alle gebied, voor elke leeftijd. Lage prijzen. De nieuwste uitgaven en „oude bekendheid".

II. CATALOGUS van „Tweede-Hands" Boekwerken.
Inhoud vooral THEOLOGIE, Verhalen, Bijbellectuur, Politiek enz. Vele koopjes.
Na aanvraag gratis en franco.
J. W. Boeijenga Zonen
SNEEK. Tel. Int. No. 18.

Gloed, per baal.

Gloed voor stovenverwarming in kerken, stichtingen en particulier gebruik in plaats van kolen geeft reuk noch walm, is gemakkelijk en voordelig.

Gloedfabriek Vesuvius,
S. VAN VLIET, Koog a'd Zaan.

Mr. GROSHEIDE
ACCOUNTANT
(Lid Ned. Instituut)
SINGEL No. 303.
TELEF. N. 1233 en C. 2981.

Boeken
die hun gewicht in
goud waard zijn:
Meisjesroeping,
M. E. de
Hoeder
De Man die
den Heere creest
Prijs per deel:
f. 2.50 in prachtbund. f. 1.15
Uitgevermaatschappij
E. J. Bosch & Co. Naam

ZIGTERMAN'S
GOEDKOPE MEUBELWINKELS
GRONINGEN, O. EBBINGESTR. 33
TELEFOON 1177.

ASSEN, MARKT 14.
TELEFOON 289.

VERSCHEENEN:

Het M.U.L.O. en de aanstaande wijziging der L.O.-wet

DOOR
J. Th. R. SCHREUDER
Prijs f. 0.30.
UITGAVE VAN DE
Amsterdam. N. V. DE STANDAARD.

VERSCHEENEN:

De Activiteit der Ziel

en wat er uit volgt voor de praktijk van het Onderwijs

DOOR **T. VAN DER KOOG,**

Hoofd eener Geref. School te Vlaardingen.

Prijs f. 0.65.

Amsterdam. N.V. De Standaard.

ONESIFORUS-BANK

UTRECHT.

Verstrekt **BOUWKAPITAAL** tegen
zekerheidstelling aan **KERKEN,**
SCHOLEN, STICHTINGEN.

Geeft uit **4% pCt. 10-jarige Obligaties** in stukken van **Fl. 1000,-, 500,-, 250,-, 100,-, 50,-.**

Inlichtingen verschaft de Directie
N. Gracht 69, Utrecht.

Verschenen in de Serie
Voor Onderwijs en Opvoeding
Uitgaven van het Gereformeerd Schoolverband:

No. 16
Voortgezet Onderwijs

DOOR
J. C. WIRTZ Gzn.
Prijs f. 0.45.

AMSTERDAM. DRUKKERIJ DE STANDAARD.

Abonnementen op

DE HERAUT
in Zuid-Afrika

worden aangenomen door
J. L. VAN SCHAİK,
Boekhandelaar
Kerkstraat Centraal
Pretoria
Postbus 724.

Bij J. H. Kok te Kampen verscheen heden:

PRINCIPIEEL
STUDEEREN
TOESPRAAK

GEHOUDEN BIJ DEN AANVANG VAN
DEN NIEUWEN KURSUS AAN DE
VRIJE UNIVERSITEIT DEN 17EN
SEPTEMBER 1919 DOOR

Dr. F. W. GROSHEIDE
Hoogleraar a. d. V. U.
PRIJS f. 0.60.

Lezers van

Dag- en Weekbladen

IN DE

Spoorwegwagens

werpt Uwe Couranten, na ze gelezen te hebben, in de bussen voor de Ziekenhuizen op de Perons van de Spoorwegstations aanwezig; daarmede verricht gij een nuttig werk.

Laat ze vooral niet in den wagen liggen.

De Groninger

Brandwaarborg-Maatschappij.

HOOFDKANTOOR
GRONINGEN, O. Boteringestraat 72.

Speciale afdeling voor H.H. Predikanten en Onderwijzers, voor Kerken en Scholen, alsmede voor leden van „Patrimonium".

De Grootte Synode van Dordrecht in 1618—1619

Met vele aantekeningen, geput uit de oorspronkelijke, voor een deel onuitgegeven bronnen.

DOOR
Dr. H. KAAJAN
V. D. M. te Rotterdam,

Schrijver van De Pro-Acta der Dordsche Synode.

Een historische bijdrage, die bedoelt een kort overzicht te geven van de Grootte Synode en van wat aan haar voorafging, en waarin haar internationaal karakter bijzonder wordt belicht.

15 vel, groot 8°, met twee illustratiën.
Ingenaaid f. 2.40 - Gebonden f. 3.25
(met 5% crisistoeslag).

Een greep uit de vele beoordelingen in onze Pers:

Noord-Hollandsch Kerkblad (Ds. T. FERWERDA): Beknopt, helder, zakelijk geeft dit boek een overzicht der Grootte Synode. De uitgeefster zorgde voor een waarlijk royale uitvoering.

De Zeeuw: Met grooten lof begroeten wij deze studie. Gereformeerde menschen moeten dit boek lezen.

Gereformeerde Kerkbode (Ds. J. B. LANDWEHR): Ook de wetenschappelijke historici en schrijvers vinden hier een goede en betrouwbare bron voor hun onderzoekingen. Dit boek zal in en buiten onzen kring de aandacht trekken. De uitvoering is voortreffelijk.

Weekblad der Ned. Herv. Kerk (Officieel Orgaan): De geleerde Schrijver wel bekend door zijn uitgave van de Pro-acta, heeft zich op voortreffelijke wijze gekweten van zijn taak. Een ontzaglijke massa oorspronkelijk materiaal is verwerkt tot een aangenaam leesbaar boek.

De Rotterdammer: Volkomen planmatig heeft Dr. K. aan de samenstelling van zijn boek gearbeid. Dat zien we aan de praktische-systematische verdeling der stof. Een enorme, eerbiedwekkende bronnenstudie heeft al aan het schrijven van zijn werk doen voorafgaan.

Rotterdamse Kerkbode (Dr. J. R. CALLENBACH): Niet alleen uiterlijk ziet het boek er goed uit, ook innerlijk is 't wel verzorgd. Het laat zich aangenaam lezen, de stijl is klaar, het beeld van de Synode is helder getekend. Dat duidelijk blijkt waar schrijvers sympathien liggen, is een deugd. Historische boeken, waarbij dat niet blijkt, zijn prullen, koud en glibberig als regenwonen. Die sympathien vermindert haar echter niet de getuigen en tekortkomingen van de Synode te zien en te noemen. Het boek van Dr. KAAJAN wordt gelezen door ieder, die een heldere voorstelling wil hebben van de Grootte Synode en haren arbeid.

UITGAVE VAN DE
AMSTERDAM. N. V. DE STANDAARD.

Dit blad wordt
Bijdragen van
van dit blad be-
Advertentiën aan d-
Insendingen, die
vangen, kunnen v

Op het Prose-
gelijk zich di-
diende, dient h-
te worden ing-
echter een niet-
moelijkheid vo-
tenoverzeters n-
ling van de G-
het hier aanko-
vinden, die de-
duiden. Het z-
zijn, dat we die-
gen in haar sa-
treden.

Nemen we
in Hand. II: 10
uitdrukking ge-
worden hier
vreemde lander-
grootte Pinkster-
opgekomen. De
dachten natu-
Apostelen te h-
dialect. Ze stor-
toen ze geheel
hoorden spreke-
talen van de
uitgeweken. Ze
allen die hier
hooren wij hen
taal de grootte
Deze velerlei
met een eigen
noemd, en nu i-
in hooge verwo-
wij deze Galile-
verkondigen in
van de volken
En in dit verb-
Phrygie, en P-
deelen van Lib-
toet uitlandsch-
en Jodengeno-
nooten nu is i-
Griekse wo-
Deze Jodengen-
hier alzo geh-
onderscheiden
zijn de kinder-
lingen van de
deze echte Jode-
Jodengeno-
van hen onder-
uitsluiting derha-
Men had eenen-
lijke Joden, ma-
het Jodendom b-
en deze beke-
als „Jodengen-
Geheel dezel-
genoot of Prose-
Matth. 23: 15, w-
tegen de Phar-
heet het: „Wee
Pharizeën! want
om éénen Prose-
en als hij het g-
hem een kind-
dan gij zelf". H-
van wezenlijke
Pinksterrede, m-
van „de zaak b-
Joden die men
besnijden, en c-
genooten", dus
Ook in Hand.
uitdrukking van
lezen hier toech-
geschieden was,
en van de godsdi-
en Barnabas, w-
hen vermaanden
Gods". Hier v-
Jodengenooten
nooten, en ter j-
er zelfs een nad-
Er wordt toech-
Jodengeno-
wordt bijgevoeg-
Jodengeno-
nen die door d-
om Joodsch te
bekeerde man-
afgoderijen verla-
een heilbegeerig
ansloten. Die uit-
Jodengeno-
dat ze „Sebome-
geeft, dat ze met
religie inleefden,
zeer wel versta-